

AUGUST REI

Mees, kes kasvas koos
Eesti riigiga

Eesti riiki saab võrrelda majaga. Nagu maja, nii saab ka riik alguse ideest - millal oleks õige hetk seda teha, milline ta olema peaks, kuhu suunda rajada peauks, kus on tagahoov ja ära ei tohi unustada, et kui krunt meeldib, siis naabreid valida ei saa. Väga oluline on vundament, see peab saama heast materjalist ja vastupidav, sest muidu võid ju peale panna kalli kivikatuse, aga nõrk vundament seda püsti ei hoia. Meie riigi vundamendis on kivi Petersonile, Faehlmannile ja Kreutzwaldile, papa Jannsenile ja Koidulaulikule, Hurdale ja Jakobsonile. Seal on terve rida Vabadussõtta läinud koolipoisse, seal on ka Päts ja Tõnisson, Lurich ja Liiv, Pitka ja Kuperjanov. Neid kive on seal vundamendis veel ja veel. Üks tugev rusikasuurune maakivi on aga **August Rei**. Rei on mees, kes on elanud ja kasvanud koos Eesti riigiga, alates selle loomise ideest kuni selle hoidmiseni paguluses.

Videost said kinnitust, et Eesti riigi lugu on omamoodi ka **August Rei lugu**. Seega jutustame korra läbi Eesti Vabariigi loo ideest tänapäevani ja Sina pead leidma vastusevariandi, mis iseloomustab Rei panust just sellel Eesti ajaloo perioodil. Kirjuta tabelisse õige kirjelduse ees olev number!

VASTUSE VARIANDID:

1. Asutava Kogu esimees ehk Rei juhtimisel koostatakse ja võetakse vastu noore riigi esimene põhiseadus ja rahva jaoks nii oluline maareform.
2. Välisminister.
3. Ajutise Valitsuse peaministri asetäitja, töö- ja hoolekandeminister.
4. Eesti saadik Nõukogude Liidus.
5. Peaminister presidendi kohustes, eksiilvalitsuse juht.
6. Sõjaväelaste Ülemkomitee abiesimees ehk Rei organiseerib Eesti rahvusväeosade moodustamist, mida hiljem saame edukalt kasutada Vabadussõjas.
7. I-V Riigikogu liige, Riigikogu esimees, välisminister, riigivanem, Tallinna linnavolikogu juhataja.

Millist perioodi Rei elus ja töös hindad kõige kõrgemalt? Palun põhjenda oma valikut!

EESTI VABARIIGI LUGU	REI PANUS
<p>1917. aasta on Eesti Vabariigi sünniloos murranguline. Käib I maailmasõda ja 100 000 eestlast on viidud sõdima Vene tsaari eest. Venemaa ei saa aga sõjaga hakkama ja veebruaris loobub tsaar Nikolai II võimust. Eestlased kasutavad Venemaa Ajutise Valitsuse lahkust ja saavad autonoomia. Oktoobrirevolutsiooniga jääme sellest aga uuesti ilma, sest võimule tulevad kommunistid. Idarindel saavad ülekaalu sakslased ja lähenevad meile. Nüüd peavad eestlased otsustama, sest kummagi poole võit ei ole meile kasulik ja Jaan Poska ütleb oma kuulsad sõnad <i>“Nüüd ei jää küll muud üle, kui vabariik välja kuulutada!”</i></p>	
<p>23. veebruaril Pärnus ja 24. veebruaril 1918 Tallinnas kuulutatakse välja Eesti Vabariik. Tallinnas moodustatakse riigi juhtimiseks Ajutine Valitsus. See riik kestab küll vaid ühe päeva, sest järgmisel päeval algab Saksa okupatsioon, aga loodud tema on ja sellest on palju kasu siis, kui lõpeb I maailmasõda.</p>	
<p>I maailmasõda saab läbi, aga meie saame olla vabad kõigest 17 päeva, sest 28. novembril 1918 tungib meile kallale Nõukogude Venemaa ja algab meie ajaloo kõige tähenduslikum sõda. Sõda on lausa kahekordne, sest lõunas kipub kujunema ka Baltisaksa hertsogiriik. Võitleme visalt ja Eesti Vabariigi 1. sünnipäevaks oleme vaenlased oma maalt pühkinud. Sõja võitmiseks on aga vaja rahvale näidata, mille nimel nad õigupoolest sõdivad ehk on aeg hakata Eesti riiki üles ehitama. Selleks korraldatakse aprillis 1919 Asutava Kogu</p>	

<p>valimised. Valimisaktiivsus teeb tänapäevale silmad ette (80%) ja Eesti esimene oma parlament peab avaistungi 23. aprillil 1919 Estonias.</p>	
<p>2. veebruaril 1920 sõlmitud Tartu rahu lõpetab Vabadussõja ja algab Eesti aeg. Nüüd on meie saatus meie endi kätes ja hoogne riigi ülesehitustöö läheb lahti. 1934. aastal teeme kõrvalekalde demokraatlikult teelt, kui Pätsi riigipöörde tulemusena algab Eestis nn. vaikiv ajastu, mis paraku sillutab teed kehvadele otsustele II maailmasõja eel.</p>	
<p>II maailmasõda algab 1. septembril 1939. Vormiliselt on Eesti Vabariik kuni 1940. aasta suveni iseseisev riik, aga tegelikult hakkab vabadus käest libisema juba 28. septembril 1939 sõlmitud baaside lepinguga. Järgnevad Narva diktaat ja juunipööre ning meie liitmine Nõukogude Liiduga.</p>	
<p>1941. aasta suvesõda, aga eriti 1944. aasta tõestasid, et soovime oma riiki tagasi saada. 18. septembril 1944 nimetas Jüri Uluots (Saksa vägede taganedes ja Punaarmee sisse tungides) ametisse Otto Tiefi valitsuse, mis kuulutas Eesti käimasolevas sõjas erapooletuks ning püüdis organiseerida Tallinna kaitset. Lootsime, et kordub 1918. aasta ja Eesti Vabariik saab taas eluõiguse.</p>	
<p>Kahjuks ei õnnestunud Eesti omariiklust taastada ja 1944. aastast kuni 1991. aastani oli Eesti Vabariik okupeeritud Nõukogude Liidu poolt. Eesti Vabariik eksisteerib siiski kõik need aastad edasi paguluses ja peale Nõukogude Liidu lagunemist antakse teatepulk uuesti üle kodumaal elavatele eestlastele. Tänu eksiilvalitsusele säilis Eesti riiklik järjepidevus.</p>	

Eesti riik on maja. Nagu ka maja, ei saa see kunagi valmis. Kui arvad, et nüüd on kõik tehtud, siis hakkab teisest otsast miskit lagunema. Ikka vaja kõpitseda ja tuunida. Aga kui vundament püsib, siis on kõik hästi, kõike muud annab parandada.